T.B.M.M.
YENİ PARTİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 10.11.2026
Sayı: 352

10/5045

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yerel basının yaşadığı ekonomik, mesleki ve hukuki sorunların bütün yönleriyle tespit edilmesi, gazetecilerin çalışma koşullarının incelenmesi, Basın İlan Kurumu ve kamu kurumlarının yerel basına ilişkin uygulamalarının değerlendirilmesi, yerel basının bağımsızlığını ve sürdürülebilirliğini güçlendirecek çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz. 05.10.2026

Şeref ARPACI
Denizli Milletvekili

Nail Çiler Kocaeli

Süleyman Bilbay Aydın Mv.

Ayhan BARUT Adana Mv

Burhanettin Bulut Adana Mv

S. Sürmez
Sibel Sürmez
Trabzon Mv.

Ümit Özgle
İzmir Mv.

Özgür Erdem İNCESU
Ardahan Mv.

Orhan SÜNER
Adana Mv.

Ferim Karakoç
Aydın

UZAY BAKRASU
SİVAS MV

Mustafa Yeniçeri
Antalya Mv.

GEREKÇE

Hukukun, demokrasinin, temel hak ve özgürlüklerin hâkim olduğu toplumlarda basın yayın organları, halkın doğru ve güvenilir haber alma hakkının en önemli unsurlarından biridir. Özgür ve bağımsız yerel basın ise demokrasinin yerelden güçlenmesi, farklı görüşlerin kamuoyuna ulaşması ve yurttaşların yaşadıkları kentlere ilişkin gelişmelerden haberdar olabilmesi açısından vazgeçilmez bir işleve sahiptir.

Demokratik ülkelerde yasama, yürütme ve yargı erklerini kamu adına denetleyen dördüncü güç olarak kabul edilen basının özgür, çoğulcu ve bağımsız biçimde faaliyet gösterebilmesi demokratik toplum düzeninin temel şartlarından biridir. Buna karşın Türkiye'de basın özgürlüğüne ilişkin sorunlar devam etmektedir. Sınır Tanımayan Gazeteciler örgütünün 2026 Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'nde Türkiye 180 ülke arasında 163'üncü sırada yer almaktadır. Türkiye 2025 yılında ise 159'uncu sıradaydı.

Gazetecilerin mesleki faaliyetleri nedeniyle karşı karşıya kaldıkları soruşturma, gözaltı, tutuklama ve adli kontrol tedbirleri de basın özgürlüğüne ilişkin tartışmaların önemli başlıklarından biri olmaya devam etmektedir. Türkiye Gazeteciler Sendikası'nın 2025-2026 Basın Özgürlüğü Raporu'na göre Nisan 2025 ile Nisan 2026 arasında en az 53 gazeteci hakkında soruşturma açılmış, 67 gözaltı işlemi uygulanmış ve 19 gazeteci tutuklanmıştır. Sendikanın 30 Eylül 2026 tarihli verilerine göre ise gazetecilik faaliyetleri nedeniyle cezaevinde bulunduğu belirtilen 15 gazeteci ve medya çalışanı bulunmaktadır.

Basın özgürlüğüne ilişkin sorunların yanında gazetecilerin çalışma koşulları ve ekonomik güvenceleri de giderek ağırlaşmaktadır. Düşük ücretler, iş güvencesinin zayıflaması, uzun çalışma saatleri, işsizlik tehdidi ve medya kuruluşlarının yaşadığı ekonomik sıkıntılar gazetecilik mesleğini sürdürülebilir olmaktan uzaklaştırmaktadır. Bu sorunlar ulusal medya kuruluşlarının yanı sıra sınırlı kaynaklarla faaliyet gösteren yerel basın kuruluşlarını çok daha ağır biçimde etkilemektedir.

Yerel gazeteler artan kâğıt, baskı, enerji, dağıtım, personel ve diğer işletme giderleri nedeniyle ciddi bir ekonomik baskı altındadır. Döviz kurundaki ve genel maliyetlerdeki artış özellikle basılı yayın yapan kuruluşların giderlerini artırırken reklam ve ilan gelirlerinin aynı ölçüde artmaması yerel medya kuruluşlarının ayakta kalmasını güçleştirmektedir. Çok sayıda yerel gazete yayın sıklığını azaltmak, çalışan sayısını düşürmek, dijital yayına geçmek ya da yayın hayatına son vermek zorunda kalmaktadır.

Yerel basın yalnızca bir ticari faaliyet alanı olarak görülemez. Yerel gazeteler ve internet haber siteleri bulundukları kentlerin hafızasını tutmakta, belediyelerden kamu kurumlarına kadar yerel yönetim mekanizmalarını takip etmekte ve ulusal basının gündemine taşımadığı birçok sorunu kamuoyuna duyurmaktadır. Yerel basının zayıflaması aynı zamanda yurttaşların yaşadıkları kentte olup bitenlere ilişkin bilgiye erişiminin daralması anlamına gelmektedir.

Basın İlan Kurumunun resmi ilan ve reklam sistemine ilişkin düzenlemeleri de yerel basının ekonomik yapısı açısından belirleyici olmaya devam etmektedir. Resmî ilan gelirleri birçok yerel yayın kuruluşunun temel gelir kaynakları arasında bulunmaktadır. Buna karşın ilan alma şartları, bekleme süreleri, çalışan sayısına ilişkin koşullar, trafik kriterleri ve kurum tarafından uygulanan kesintiler özellikle küçük ve orta ölçekli yerel medya kuruluşları üzerinde ekonomik baskı yaratabilmektedir.

YENİ PARTİ
2026
GRUP BAŞKANLIĞI

Yerel basın üzerindeki kamu gücü ve kamu kurumlarıyla ekonomik ilişki de ayrıca ele alınmalıdır. Kamu kurumlarının gazete ve dergi abonelikleri, ilan ve reklam politikaları ile yerel basına yönelik uygulamalarının siyasi görüşe veya yayın politikasına göre farklılaştırıldığı yönündeki tartışmalar basının bağımsızlığı açısından önemini korumaktadır. Kamu kaynaklarının dağıtımında objektif, şeffaf ve denetlenebilir ölçütlerin uygulanması hem basın özgürlüğünün hem de kamu kaynaklarının adil kullanımının gereğidir.

2022 yılında yürürlüğe giren ve kamuoyunda "dezenformasyon yasası" olarak anılan 7418 sayılı Kanun ile Türk Ceza Kanunu'na eklenen 217/A maddesi de gazetecilik faaliyetleri ve ifade özgürlüğü bakımından tartışılmaya devam etmektedir. Düzenlemenin uygulama biçiminin gazetecilerin haber yapma faaliyetleri üzerinde oluşturduğu etkilerin ve yerel basın çalışanlarının bu düzenlemeden nasıl etkilendiğinin ortaya konulması gerekmektedir.

Yerel basının karşı karşıya olduğu bir başka temel sorun da mali sürdürülebilirliktir. Reklam gelirlerinin azalması, artan işletme giderleri, vergi yükü, sosyal güvenlik giderleri ve resmi ilan gelirlerine bağımlılık, yayın kuruluşlarının bağımsızlığını ve devamlılığını doğrudan etkilemektedir. Yerel basının varlığını sürdürebilmesi için mali yüklerin, Basın İlan Kurumu uygulamalarının ve yerel medya kuruluşlarına yönelik destek mekanizmalarının yeniden değerlendirilmesi gerekmektedir.

Dünya genelinde yerel basının ekonomik ve teknolojik dönüşüm karşısında ayakta kalabilmesi için çeşitli destek modelleri tartışılırken Türkiye'de de yerel basının maddi kaynaklarının çeşitlendirilmesi, kamuya bağımlılığının azaltılması ve editoryal bağımsızlığının güvence altına alınması gerekmektedir.

Bu nedenlerle yerel basının yaşadığı ekonomik, mesleki ve hukuki sorunların bütün yönleriyle tespit edilmesi, gazetecilerin çalışma koşullarının incelenmesi, Basın İlan Kurumu ve kamu kurumlarının yerel basına ilişkin uygulamalarının değerlendirilmesi, yerel basının bağımsızlığını ve sürdürülebilirliğini güçlendirecek çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılmasını gerekmektedir.

354 Sayılı meclis Araştırma

MİLLETVEKİLİ ADI SOYADI	BÖLGESİ	İMZA
Hikmet Yalım HALICI	Isparta	
Seyit Torun	Ordu	
Saadet Özcağdaş	İstanbul (Ak)	
Fahri Özkan	Kırklareli	
Utku Gökdöver	Eskişehir	
Yunus Emre	İstanbul	
Uğur Bayraktutan	Artvin	

T.B.M.M. YENİ PARTİ GRUP BAŞKANLIĞI 2020